

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.04.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Блумбърг тв](#)

✓ МРЗ от три пъти средната за чужди специалисти щеше да обезсмисли сините карти

"В списъка с дефицитни специалности на Министерството на труда и социалната политика не трябва да се включат инженерни професии от традиционни индустрии, като машиностроенето, а не само от IT сектора."

Това заяви в „Бизнес старт“ по Bloomberg TV Bulgaria председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев, който освен за промените в професионалното образование говори и за сините карти за трудови мигранти. Той коментира и данните за 83% спад на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) за първите два месеца на 2016 спрямо същия период преди година.

„Все пак в машиностроенето са заети пет пъти повече хора, отколкото в IT сектора.“

От АИКБ благодарим на правителството, че облекчи процедурата по назначаване на чужденци, премахвайки пазарния тест, както и че намали тяхната минимална работна заплата (МРЗ) на два пъти средната, защото при нива от трикратно по-високо минимално възнаграждение, това щеше да обезсмисли промяната, тъй като много малко отрасли в България могат да си позволят да изплащат подобни заплати, заяви Велев.

„Дори и при нива от 1,5 пъти средната заплата няма опасност от дъмпинг, а и това е общото европейско ниво.“

Колкото и шокиращи да са данните за намаляване на чуждите инвестиции в България за периода януари-февруари, те са повлияни от единичната неравномерно разпределена голяма инвестиция в рафинерията в Бургас, заяви Велев.

"Ако изгладим сезонно данните понижението е само с 50%."

[Вижте участието на Васил Велев в предаването „Бизнес старт“ тук.](#)

[Инвестор.бг](#)

✓ В. Велев: Спадът на инвестициите не е драматичен

Правилният подход е цялостното подобряване на бизнес средата, така че и малките инвеститори да намират основание да инвестират у нас

Спад от 80% на преките чуждестранни инвестиции за първите два месеца на годината означава петкраен спад, което обаче не е толкова драматично. Това коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България в предаването „Бизнес старт“ по Bloomberg TV Bulgaria.

„В действителност ситуацията не е толкова драматична, тъй като става въпрос за два месеца от годината и за сравнение с миналата година, когато имахме една единична голяма инвестиция, неравномерно разположена – инвестицията в бургаската рафинерия“, каза Велев. По думите му ако се направи усредняване за месец ситуацията няма да изглежда така драматична, но пак резултатът ще е два пъти спад спрямо очакваното за годината и е повод за размисъл.

По повод изявлението на икономическия министър Божидар Лукарски от вчера, че държавата ще преосмисли стимулите за големите чужди инвеститори и ще се мисли за индивидуален пакет за инвеститорите, които получават сертификат клас А, Велев каза, че това е практика от години. Според АИКБ обаче по-правилният подход е цялостното подобряване на бизнес средата и условията за инвестиране, така че и малките инвеститори да намират основание да инвестират в България.

„Имаме политическа стабилност, имаме ниски данъци, но в същото време виждаме, че инвестициите са много далече от върховите постижения, които сме имали“, отбеляза Велев.

Това, което пречи на инвестициите у нас, е несигурността, смята Васил Велев. "Несигурността идва и от бежанските потоци, напрежението в региона, което се отразява на действията на предприемачите. Също така загубите на пазари заради разменените санкции между ЕС и Русия. Върху външните фактори трудно можем да влияем, но все пак имаме възможности в рамките на ЕС за заявяване на позиции в интерес на българското предприемачество", каза той.

Друга причина за несигурност за инвеститорите са честите промени в българското законодателство, допълни Велев.

Все по-остър става и проблемът с човешките ресурси, което също е пречка, смята той. Дуалното обучение тепърва прохода и няма да бъде панацея, коментира още той, като уточни, че професионалното образование като цяло не отговаря на нуждите на бизнеса и на структурата на икономиката по места.

[Телевизия Блумбърг](#)

✓ Има ли икономическа изгода от данък „уикенд“

България ще чака отговор на ЕС по искане за дерогация във връзка със спорния „Данък уикенд“. Чака се и ново пояснение от страна на НАП, което ще направи приложението на данъка по-лесно. Това каза Добрин Иванов от Асоциация на индустриалния капитал в предаването "Бизнес старт" на Bloomberg TV Bulgaria в своя коментар по темата за новото предложение на управляващите за 50-процентно правило при облагането с данък ДДС на наети или закупени автомобили, които се използват за фирмени цели.

Темата коментира и Николай Иванчев, данъчен консултант. По повод отчетените 1 млн. 300 хил. лева приходи от данък "Уикенд" за месец януари 2015 той каза:

"За мен всеки един данък, който е под 100 млн. лв. няма икономическа изгода, защото той трябва да се администрира. Много от тях ще се обжалват, тоест ще отидат на определени съдебни фази, тоест и съдебната система ще се натовари допълнително и ако всичко това, ако говорим за един милион, по-добре да няма някакво движение в тази посока".

Според Иванчев начинът, по който действа законодателството от 1994 година е достатъчно, защото "от тогава се коригира данъка, когато се използва за лични цели е достатъчно и работи в практиката. Търсенето на нови правила, при които административно да наказваме всички, които имат леки автомобили, не знам каква е икономическата изгода. За мен няма бизнес, който да няма автомобил, дори и най-малки. Аз вече не наричам лекия автомобил лукс или нещо различно. Те са машина или производствено оборудване в бизнеса, защото не можеш да съществуваш без него".

"Тук трябва да си зададем въпроса ако ние с 50 на сто започнем да облагаме всички автомобили, дали няма да накажем всички, които използват автомобили в дейността си, защото те няма да могат да използват данъчен кредит, въпреки че го използват изцяло в дейността си, за това да обхванем 5000 по-луксозни автомобили. И аз тук не съм сигурен, че тези 5 000 автомобили ще бъдат изцяло обложени, защото в закона винаги има изключения. Данъчният кредит да бъде ползван изцяло. Ще ги има и при сегашния вариант", каза Иванчев.

Според Добрин Иванов, който обясни, че предстои искане за дерогация за автомобилите от пет до осем места, за които да бъде признат данъчният кредит на 50 процента:

"Това предложение на правото на данъчен кредит в размер на 50% ще бъде алтернативен вариант по избор. Фирмите, които считат, че този вариант не е изгоден за тях ще имат възможност да водят точна отчетност и да прилагат общото приложение на данък „Уикенд“.

[Участие на Добрин Иванов в тв „Блумбърг“.](#)

[Експерт.bg](#)

✓ Има ли икономическа полза от данък "уикенд"?

България ще чака отговор на ЕС по искане за дерогация във връзка със спорния данък "уикенд". Чака се и ново пояснение от страна на НАП, което ще направи приложението на данъка по-лесно. Това каза Добрин Иванов от Асоциация на индустриалния капитал.

Темата коментира и данъчният консултант Николай Иванчев.

"За мен всеки един данък, който е под 100 млн. лв. няма икономическа изгода, защото той трябва да се администрира. Много от тях ще се обжалват, тоест ще отидат на определени съдебни фази, тоест и съдебната система ще се натовари допълнително и ако всичко това, ако говорим за един милион, по-добре да няма някакво движение в тази посока", каза той пред Bloomberg TV Bulgaria. Припомняме, че отчетените приходи от данък "уикенд" за януари бяха 1,3 млн. лева.

Според Иванчев начинът, по който действа законодателството от 1994 година, е достатъчен, защото "от тогава се коригира данъка, когато се използва за лични цели е достатъчно и работи в практиката. Търсенето на нови правила, при които административно да наказваме всички, които имат леки автомобили, не знам каква е икономическата изгода. За мен няма бизнес, който да няма автомобил, дори и най-малки. Аз вече не наричам лекия автомобил лукс или нещо различно. Те са машина или производствено оборудване в бизнеса, защото не можеш да съществуваш без него".

"Тук трябва да си зададем въпроса ако ние с 50 на сто започнем да облагаме всички автомобили, дали няма да накажем всички, които използват автомобили в дейността си, защото те няма да могат да използват данъчен кредит, въпреки че го използват изцяло в дейността си, за това да обхванем 5000 по-луксозни автомобили. И аз тук не съм сигурен, че тези 5 000 автомобили ще бъдат изцяло обложени, защото в закона винаги има изключения. Данъчният кредит да бъде ползван изцяло. Ще ги има и при сегашния вариант", каза Иванчев.

Според Добрин Иванов предложението на правото на данъчен кредит в размер на 50% ще бъде алтернативен вариант по избор. "Фирмите, които считат, че този вариант не е изгоден за тях, ще имат възможност да водят точна отчетност и да прилагат общото приложение на данък „уикенд“, допълни той.

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. 24 часа](#)

✓ КФН: Прегледът на активите на пенсионните и на застрахователните компании стартира на 15 юли

Във връзка с предстоящия преглед на активите на пенсионните фондове и на балансите на застрахователните дружества в България – безпрецедентни по мащабите си в рамките на Европейския съюз (ЕС), Комисията за финансов надзор (КФН) напомня, че решението за отлагане на началната дата за стартиране на прегледа, както и за удължаване на периода за избор на независими външни експерти за преглед на активите на пенсионните фондове и на балансите на застрахователните дружества, беше взето единодушно от всички участници в Управляващия комитет (УК), който ръководи провеждането на прегледа. В УК участват следните институции: Комисията за финансов надзор (КФН), Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕИОРА), Европейската комисия (ЕК), Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA), Министерство на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ).

КФН работи в пълен синхрон, координация и комуникация на ежедневна база с изброените институции, във връзка с провеждането на прегледа. Отлагането на прегледа на активите на пенсионните фондове и на балансите на застрахователните дружества по никакъв начин няма да повлияе върху обективността, достоверността и законосъобразността при изпълнението на предстоящия преглед и резултатите от него. Забавяне по процедурата от страна на КФН няма, подчертават от регулатора.

Наличният капацитет от независими международни консултанти не е в състояние да покрие едновременно нуждите на банковия и небанков сектор. Това се дължи на факта, че през първоначално предлагания период преобладаващата част от техните екипи са ангажирани с прегледа на активите на банковия сектор, както и с одита на годишните финансови отчети. Предвид това и при пълен консенсус между членовете на Управляващия комитет, а именно: КФН, ЕИОРА, ЕК, ESMA, МФ и БНБ, бе взето решение прегледът да бъде отложен за 15 юли, 2016 г., за да не бъдат занижавани критериите относно избора на консултанти. С цел осигуряване на високо качество на прегледите и по препоръка на комитета, са предвидени изключително високи изисквания към лицата, които ще ги извършват. Всяка от съответните фирми е необходимо да притежава минимум 5 години международен опит в поне 3 държави членки на ЕС в сферата на оценяването и/или одита на финансови институции с активи, съизмерими с тези на проверяваните лица.

В прегледите участват 81 поднадзорни на КФН лица. За прегледа на активите/балансите на всяко от участващите дружества се изисква сформирание на екип с висока експертна обезпеченост. Това включва най-малко един ръководител с ранг на съдружник/директор/управител, един експерт/анализатор с права на Сертифициран финансов анализатор, или друга международно призната професионална квалификация в областта, както и трима експерти с поне три години практически опит в одитирането или оценката на финансови институции със съизмерими активи. За прегледа на балансите в

застрахователния сектор са валидни горните критерии, включително изискване за участие на актьори с приложимия международен опит. Важно е да се отбележи, че до момента бяха осъществени успешно редица етапи от този комплексен процес. Тъй като, за разлика от БНБ, КФН не разполага със собствени бюджетни средства за изработване на методологии и осъществяване на прегледа, веднага след осигуряването на необходимото целево финансиране, беше проведена обществена поръчка за избор на консултант по проекта и в резултат беше сключен договор с изпълнител. Една от най-важните задачи на консултанта беше да изработи методологиите за прегледа на двата сектора, тъй като, за разлика от прегледа на качеството на активите в банковия сектор, където методологията на Европейската Централна Банка (ЕЦБ) беше адаптирана към българските условия, методологии за подобен мащабен преглед на небанковия сектор в България досега не се е налагало да бъдат изготвени и прилагани. Провеждането на подобен преглед, който обхваща 100% от банките, пенсионните и застрахователните дружества, се осъществява за първи път в Европейския съюз и ще бъде изпълнено при спазване на най-високи професионални и етични европейски критерии, в пълна прозрачност и тясно сътрудничество между КФН, ЕЮРА, ESMA, ЕК, МФ и БНБ.

✓ Държавата взема и имотите на балдъзи на подкупни политици

Дарят ли на църква обаче, конфискацията спира, предвижда законът срещу корупцията на Меглена Кунева

Държавата да може да конфискува имоти и на роднини на уличени в корупция висши политици и чиновници, включително и тези по сватовство. Това е предвидено в окончателния вариант на проектозакона за борба с корупцията на вицепремиера Меглена Кунева.

Отнемането на имуществото на престъпно забогателите минава към Националното бюро за борба с корупцията, предвиждат финалните текстове, които правителството е внесло в Народното събрание.

Министерският съвет одобри проекта на Кунева още на 30 март, но след това се наложиха редакции заради многото забележки главно от министри на ГЕРБ

Всяко имущество, за което не може да се докаже източник на средства за придобиването му, ще се води незаконно и ще подлежи на отнемане, предвижда законът. Има обаче давност - имотът, който държавата иска да конфискува, да е придобит в последните 10 години.

Според проекта не държавата трябва да доказва, че имотите и парите са незаконни, а политиците, че са им законни

На конфискация ще подлежи както личното имущество на корумпираните властници, така и на техните съпрузи или постоянни гаджета, както и на ненавършилите пълнолетие деца.

Може да бъде отнето имущество и на бивш съпруг, всички роднини по права линия до първи братовчед по съребрена, както и до втора линия по сватовство - тъщи, свекърви, сватове, снахи, баджанази, балдъзи и пр.

Това ще става при положение, че имуществото, които иска да отнеме държавата, е било прехвърлено от уличения в корупция властник на съответния роднина. Ще бъдат конфискувани и имоти и пари, вкарани във фирма, дори и тази фирма впоследствие да е била преобразувана или пререгистрирана.

Единствената възможност незаконно придобитото имущество да не бъде конфискувано е, то да е било дарено безвъзмездно на религиозна общност, за животоспасяващо лечение или за предотвратяване последиците от бедствия и аварии.

Конфискациите ще се извършват от Националното бюро за борба с корупцията, а с взетите от името на държавата имоти и пари щесе разпорежда специален съвет към МС. Той пък ще дава имотите на НАП, за да бъдат продадени на публични търгове. Освен от бюджета бюрото за борба с корупцията ще се издържа и от събраните глоби, предвижда проектозаконът на Кунева.

Само за неподадена декларация за имотно състояние властниците ще дължат до 3000 лв. глоба, пише още в него. Санкциите обаче могат да достигнат и до 20 000 лв.

Всяко министерство, държавна или общинска болница, община и специалните служби ще трябва да уведомяват бюрото за борба с корупцията за всяко назначение или уволнение на служител, който попада в обхвата на закона.

Въпреки многобройните възражения в проектозакона е останала възможността бюрото да започва проверка и след анонимни сигнали В тях обаче трябва да е описано името на заподозрения в корупция, механизма или конкретен случай и да са приложени документи или други материали, които потвърждават твърденията в сигнала. Според допълнителните

разпоредби на проекта приложените доказателства трябва да потвърждават, че конкретният човек има над 120 000 лв. повече, отколкото са официалните му доходи, или пък да е документирана корупция.

✓ 1,95 млрд. лв. приходи на общините за 2015 г.

1,95 млрд. лв. са приходите на общините за 2015 г., става ясно от писмен отговор на финансовия министър Владислав Горанов на въпрос на Иван Иванов от БСП. Малко над 757 млн. лв. са от данъци, от които 744 млн. лв. от налога върху имоти и други местни данъци.

Постъпленията от общински такси са 726 млн. лв., а от глоби, санкции и наказателни лихви - 58,2 млн. лева. Събраните от концесия приходи възлизат на 38 млн. лв., парите от дарения в чужбина и страната са 17,6 млн. лв.

Данните са от тримесечните отчети, които финансовото министерство получава чрез Информационната система на общините, уточнява Горанов.

✓ Без търг довършват оградата по границата

И довършването на оградата по границата с Турция да стане без търг. Такава промяна към новия Закон за обществените поръчки, приет по-рано тази година, бе гласувана от парламентарната правна комисия в понеделник. Предложението е на депутати от РБ и Патриотичния фронт с цел да се ускори изграждането на защитното съоръжение.

Според шефа на комисията Данаил Кирилов няма противоречия с европейската практика. Така се запазва режимът изборът на фирма изпълнител да се прави от областните управители.

Единствено "против" гласува депутатът от БСП Филип Попов, защото според него целта на промяната е харченето на повече обществени пари без търг. Той припомни, че от ГЕРБ остро критикували изграждането на защитното съоръжение от правителството на Орешарски.

Според Кирилов новата ограда била много по-качествена, с "многоредова защита от преминаване", докато старата паднала на доста места от вятъра и дъжда.

✓ НАП започва проверки за данък „уикенд“

Инспектори на НАП започват проверки на фирми, собственици на 5500 луксозни автомобили, посочени от тях като служебни активи, които се използват единствено за служебни цели. Данните на приходната агенция сочат, че всички автомобили са на висока стойност от престижни марки, но компаниите не са отчетели никакво лично ползване на лимузините от началото на годината до момента, съобщиха от Агенцията.

В хода на проверките ще се проследи какъв е пробегът на возилата и дали има надлежно счетоводно отчитане на движението на колите, допълват от НАП. Ако не може да бъде доказано с документи и счетоводни записи ползване единствено за служебни цели, на компаниите ще бъде начислен ДДС за личната употреба.

В НАП вече работят и по селектирането на компании, регистрирани по ДДС, в чиито активи има множество и на висока стойност превозни средства и недвижими имоти, за които не се отчита никакво лично ползване, включително имущество на лизинг.

Фирмите могат да посочат в ДДС документите си, които ще подадат пред НАП пропорцията, в която използват фирмени активи за лични нужди. Ревизорите на приходната администрация на този етап няма да изследват т.нар. непарични доходи на собственици и служители на фирмите от гледна точка облагането с данък върху доходите и осигурителни вноски преди да бъдат приети очакваните промени в данъчното законодателство, които третират тези въпроси.

„Компаниите имат шанс сами да декларират дължимия данък за лично ползване, това е много по-удобно и ефективно в сравнение с процедурата по ревизия. НАП има достъп до много информационни бази, включително тези на КАТ и за пробег на автомобилите при годишните технически прегледи. Почти винаги тази информация не съвпада със счетоводството на фирмата“ каза по повод на започващите проверки директорът на дирекция „Контрол“ в НАП Васил Панов.

✓ Вицепремиерът Томислав Дончев пред „Труд“: Не общините са много, много са бедните

Когато икономическият растеж стане 5-6%, това ще бъде осезаемо за всички

- Г-н Дончев, на 15 април влезе в сила новият Закон за обществените поръчки. Ще помогне ли тази нормативна стъпка за повече прозрачност и либерализация на пазара?

- Новият закон премахва редица от режимите, в които възложителят би могъл да затяга така правилата, че в процедурата да участват по-малко фирми. Корупцията се лекува не толкова с административни мерки, колкото с по-силна конкуренция. Когато в една процедура имаме 20 кандидати, е много трудно да нагласиш така схемата, че да спечели само един. Когато кандидатите са двама, е лесно да повлияеш така, че да спечели другият. В този смисъл рецептата и за най-добро качество, и за най-добра цена, и за по-малко корупция, е повече конкуренция. Отделно, процесът на кандидатстване и отчитане на всички проекти по еврофондовете е изцяло електронизиран. Имаме напълно работеща система и за кандидатстване, и за отчитане. Новият закон определя и съществени правомощия и отговорности на местната власт.

- Подготвена ли е местната власт за новите правила? И сега броят на общините с финансови корекции по европроекти не е малък.

- Някои финансови корекции са много тежки за съответната община. Нерядко имаме случаи община с бюджет от 30 млн. евро да изпълнява проекти за няколко пъти повече. Тогава една финансова корекция, ако няма мерки от страна на държавата, може да я вкара в колапс. Тук трябва да се познава и близката история. Най-близката е, че създадохме няколко механизма, включително и такъв за безлихвени кредити, с който общините да си довършват проектите. В противен случай много от тях нямаше да могат да го направят от стария програмен период. Това ни позволи да нямаме провалени проекти и един добър финален резултат от гледна точка на усвоени пари. Редно е да се уточни и друго. Имаме доста дела. Искам да видя как те ще приключат. Има и трета страна - общините съдят държавата за корекциите, които са им направени. Механизмът за финансови корекции, който е европейска практика, беше въведен и мислен като фин хирургически инструмент, който да реже, ако някъде има нещо проблемно. До началото на 2013 г. финансовите корекции не надвишаваха 80 млн. лева. Огромният процент корекции са от 2014 г., най-вероятно 2/3 от всички направени такива. И откровено казано, без да влизам в режим на политически заяждания, този инструмент се използваше от някои не като хирургически инструмент, а като уред за рязане на крайници. За съжаление, веднъж направена от Управляващия орган, една финансова корекция може да бъде отменена само от съд. От финансовите корекции имаме няколко категории. Първата е за случаи, където безспорно има нарушения, било то от зла умисъл или от неразбиране. Имаме корекции заради несинхронизирано законодателство. Давам ви един пример, това е т.нар. смесване на критериите, където нашият Закон за обществените поръчки до началото на 2009-а не отговаряше на европейските директиви. Имаме и корекции, особено тези през 2014-а, с характер на политически репресии. Бяха наказвани непослушни кметове.

- Има ли политическа репресия и сега?

Не съм позволявал никога и не позволявам на никого от министрите да се съобразяват с каквито и да било политически емоции в работата си. Единственото, което има значение, е какво показват фактите в докладите и никой не е получавал инструкции да бъде по-милостив или по-жесток от някои. И в последната година, няма как да отречете, не е имало какъвто и да било укор от който и да било кмет.

- Значи ли това, че и местната администрация като цяло се подобрява?

- Как може в едни случаи някои кметове като резултати, които постигат, и като подобрение на инфраструктурата, и като привлечени инвестиции под формата на проекти, ако щете и от гледна точка на обслужване на граждани, от гледна точка на местния бизнес климат, да постигат едни резултати, а други не успяват. Дали е въпрос само на лидерство, на политическа подкрепа, на лични качества, на достъп на кадри, е сложно да се каже. Защото много кметове се оплакват, че се опитват да създадат условия, но няма как да привлекат качествени специалисти, понеже такива няма. Това е тема, по която е хубаво да се говори. Администрацията сама по себе си не съществува. Тя е функция и изпълнява волята на ръководителя си, и в крайна сметка би трябвало да отразява неговото ниво. Почти всичко, което човек има в живота си, зависи най-вече от местната власт - тротоара по който ходи, чистотата на въздуха, водата, детска та градина, училището, пътят.

- Тук стигаме и вечния въпрос за социалното лице на администрацията - набъбнала, сърдита, на някои места откровено неработеща.

- Имаме дефекти в месната демокрация в едни и същи общини. Всички знаят, че нещата на някои места не стават по най-добрия начин, администрацията е раздута, парите не се харчат както трябва, няма нормален бизнес климат, който да привлича и нови инвеститори, не може да се яви някой външен и да спечели обществена поръчка и въпреки всичко моделът е устойчив. Преизбират се и общински съветници, и кметове и нещата остават без промяна. Същественият въпрос е защо?

- Преди време Американската търговска камара повдигна въпроса за оптимизация на броя на общините. Как гледате на тази идея?

- Аргументът е, че има малки, бедни общини с изключително лоша администрация, които не могат да предоставят качествена услуга. Има и общини, където главният архитект идва и се появява за няколко часа седмично, юристът по същият начин. Каква скоростна реакция очаквате от една такава администрация. Нормално е някой да каже - за оптимизация обединете тази община с още две или три. Не винаги окупняването на администрация води до по-добро

качество. Има я и другата страна, че като се обединят общини, ще се спести от административни разходи. Тук големият проблем е, че много трудно може да стане обединяването на общини по законова или административна принуда. Общините са общности с право да се самоуправляват, гарантирано от конституцията. Много трудно може да стане, без да има желание от тяхна страна. Проблемът не е в броя и размера на общините, а че са бедни, някои от тях лошо управлявани и това не позволява развитие. Омагьосан кръг е - когато администрацията е лоша, това пречи на инвестициите. Когато няма инвестиции, общината остава бедна и няма как да си направи качествена администрация.

- Напоследък много шум се вдигна и около Програмата за развитието за селските райони. Има ли такива колосални финансови корекции, за които представители на левицата предупредиха и бяха изложени в публичното пространство?

- Не очаквам да имаме финансови корекции в шокиращи мащаби като тези, които се цитират. Шум в България се вдига за какво ли не, този път на прицел е Държавен фонд „Земеделие“ и Програмата за развитие на селските райони. По разбираеми съображения проверката на ДАНС няма да коментирам.

- Има ли официална кореспонденция с Брюксел по тази тема?

- Не, нямаме официална кореспонденция с Брюксел на база санкции за големи финансови корекции по селската програма.

- Колко милиарда стоят пред България, г-н Дончев?

- Много милиарди имаме пред нас - първо, новият програмен период, който вече е задвижен с всички средства, които са достъпни. Имаме и финансов инженеринг, банки, които вече работят с плана „Юнкер“ и използват средства за нисколихвено кредитиране на бизнеса. Има близо 760 млн. евро, които ще бъдат разпределяни чрез финансови инструменти като тези за инициативата за малки и средни предприятия, малко над 100 млн. евро, ще бъдат достъпни на пазара вероятно в средата на тази година. После имаме т.нар. рециклирани пари от „Джереми“ (б.р - съвместни европейски ресурси за малки и средни предприятия) от стария програмен период, също са на пазара тази година. Когато заработи с пълна сила Фондът на фондовете (Държавен фонд на фондовете ще управлява централизирано финансовите инструменти по оперативните програми), тогава целият остатъчен ресурс от 660 млн. евро също ще бъде на пазара. Но това са инструменти, не финансиране - говорим или за дялово участие или за нисколихвено кредитиране - пари по-скоро и директно за бизнеса.

- България постига позитивни основни макроикономически показатели. Кога този процес ще се усети върху доходите на хората?

- Пропаст между едното и другото не бива да има. Ако има растеж, той трябва да се усеща у хората. Съвсем друг въпрос е, че обикновено растеж до 2% по никакъв начин не се чувства от хората. Когато растежът е няколко пъти по-висок - 5-6%, това ще бъде осезаемо за всички.

- Ще стигнем ли този процент в близките години?

- Добрата или лошата новина - зависи от гледната точка – е, че всичко е в нашите ръце. Ние много обичаме да обясняваме - световна конюнктура, неблагоприятни геополитически фактори, свързани със сигурността, световни тенденции, цени и т.н. И като казвам зависи от нас, имам предвид, че брутният вътрешен продукт не се формира изцяло от правителството, за щастие. Зависи и от властта, и от предприемачи, и от качеството на работната сила.

- Как и кога ще спре изтичането на млади кадри и как може тези над 2 млн. българи, които работят и живеят зад граница, да се върнат? Какво трябва да се направи?

- Не трябва да се направи нещо, трябва да се направи всичко. Само с нещо няма да стане. Трябва да следим там, където нещата се получават, и да се опитваме да ги експонираме и да ги правим по-добре. Остана встрани, незабелязана и от анализатори, и от коментатори, тази реклама, която българската икономика си направи след кризата - ако преди моторът на икономиката беше спекулацията с цените на недвижими имоти, сега производството и експортът движат същата тази икономика.

- Според чешкия математик Якуб Мариан, създаде инфографика за стандарта на живот в ЕС, на средния българин му трябват 1000 евро на месец, за да стигне стандарт на живот на средния германец. Кога ще ги стигнем германците?

- Като гледате темповете, България се доближава до богатите и развитите европейски страни. Въпросът е, че не е с достатъчно бързи темпове. Чисто математически бихме могли да се доближим до германците много след 25 години, ако следваме сегашните темпове, на мен ми се иска да вярвам, че ще е за по-кратко време. Трудно ще ги стигнем в буквалния смисъл на думата германците, защото стандартът на Германия и като нормативна уредба, и като икономика е недостижим за повечето европейски държави.

Нашият гост:

Роден е на 6 август 1973 г. в Габрово. Магистър по стопанско управление и по философия от Великотърновския университет.

Програмен директор в Институт „Отворено общество“ (2004-2007). Ръководи звеното за подготовка и управление на проекти по европейски програми. Кмет на Габрово (2007-2010). Министър по управление на средствата от ЕС от 18 март 2010 г. до май 2013 г. През май 2013 - май 2014 г. е народен представител от ГЕРБ. От май до ноември 2014 г. е член на Европейския парламент от групата на ЕНП/ГЕРБ. На 7 ноември 2014 г. е избран за заместник министър-председател по европейските фондове и икономическата политика.

✓ Чуждите инвестиции се сринаха с 83%

За първите два месеца на 2016 г. в България се влезли едва 81 млн. евро преки чужди инвестиции, показват данните на БНБ, оповестени вчера. Това е срив с 83%, или с над 405 млн. евро по-малко в сравнение със същия период на предходната година.

От началото на годината в дялове и акции на български предприятия са вложени 30.2 млн. евро - горе-долу колкото и през първите два месеца на 2015 г. Голямата промяна е в размера на заемите, които наши фирми са получили от компаниите майки зад граница. През януари и февруари т.г. сумата е 50.8 млн. евро при 312.4 млн. евро година по-рано.

От БНБ отчитат още, че реинвестираната печалба за първите 2 месеца се равнява на 0 (да, кръгла нула), а по същото време на 2015 г. е била 143 млн. евро.

И инвестициите на чужденци в имоти у нас продължават да падат. Постъпленията в началото на тази година са 4.8 млн. евро при 8.7 млн. евро за януари-февруари 2015-а. Най-голям дял в инвестиции в недвижими имоти имат Русия - 1.2 млн. евро, и САЩ - 700 хил. евро.

Реално най-големите "инвеститори" у нас за първите 2 месеца са българите, работещи в чужбина. Гурбетчиите са изпратили на близките си в родината 131.4 млн. евро, което е с 1.1 млн. евро повече, отколкото през същия период на 2015 г.

✓ В София има бум на жилищното строителство

България е първа в ЕС по ръст на цените в края на 2015 г.

СНИМКА: БГНЕС

Новото строителство е все по-търсено от купувачите на жилища.

Бум на новото жилищно строителство и огромен интерес от купувачи, най-вече в София, се наблюдава през първото тримесечие на 2016 г.

По данни на Националния регистър за ново строителство, който включва всеки обект до акт 16, в София общата разгъната застроена площ на започнатите нови сгради се увеличава с цели 51%. И това е най-високият ръст за последните 8 години. През 2015 г. столицата държи рекорден близо 35% дял от цялото строителство в България, като лидерската ѝ позиция се дължи основно на жилищния сектор. През м.г. се наблюдава и най-голям обем нови обекти от кризата насам. През първите три месеца на 2016 г. ръстът се запазва, като има огромно увеличение - 126%, спрямо същия период на 2015 г.

Освен бум на новото строителство брокерите отбелязват силен старт за имотния пазар от 1 януари, съчетан с покачване на цените. "Изключително висок интерес отчетохме към имоти ново строителство, като купувачите вече са много по-уверени в покупката "на зелено", коментира Полина Стойкова от Bulgarian Properties.

Купувачите все още търсят апартаменти до 50 хил. евро, а предлагането на тези цени в предпочитаните квартали е ограничено. Средната цена на продадените апартаменти в София е 835 евро/кв. м за периода януари-март, което е с 8.4% по-скъпо от продажбите преди година.

Любопитно е и това, че почти всяко второ жилище от купените през изминалите месеци е ново строителство. Цената на такъв имот върви със 100 евро над средната за пазара, или около 950 евро/кв. м. Така средната цена на продадените апартаменти в София от началото на януари досега е 80 хил. евро, а само новото строителство върви за 90 хил. евро.

Търсенето върви еднакво и при двустайните, и при тристайните жилища. Продължава да расте делът обаче на апартаментите с 3 спални. Остават най-желани тези между 2-ри и 5-и етаж, компромис правят купувачите и за по-високо, ако обаче има добра гледка. Средната площ на продадените жилища е около 90 кв. м.

Наред с традиционното търсене в "Младост" и "Люлин" заради метрото се наблюдава интерес и към "Хладилника" и "Кръстова вада". Търсят се имоти по протежение на бул. "Черни връх", около мол Paradise Center и нагоре към Околовръстния път заради наличието на търговски обекти, изграждането на метрото, подобряващата се инфраструктура и близостта до Витоша, допълниха от компанията. "Лозенец" и центърът продължават да държат най-високи цени на жилищата - средната покупна цена през изминалите месеци там е между 1200 и 1500 евро/кв. м.

Ръст на цените в България показват и данните на Евростат за последното тримесечие на 2015 г. - с 3.1. В сравнение с другите страни в общността у нас цените отбелязват най-сериозно движение в ЕС в края на миналата година.

СМЕТКИ

60 средни заплати са нужни за покупка на жилище у нас. За сравнение - през 2013 г. е можело да се купи апартамент за 65 заплати. През последните години цените се повишават, но средните заплати са се вдигали с по-бързи темпове. Заедно със София и Варна е лидер не само по търсенето на жилища, но и по ипотеките.

✓ София пак се опитва да даде спирките на концесия

Офертата е 20.5 млн. лв. за 15 г.

Столичната община отново ще се опита да даде спирките на градския транспорт на 15-годишна концесия. Идеята друг да се грижи за спирките в София срещу 20.5 млн. лв. беше обсъдена от транспортната комисия към Столичния общински съвет. Предложението за концесия се появи в края на 2014 г., но после беше "забравено" и на общината се наложи да подмени част от спирките за своя сметка.

За пореден път общината не е сметнала за необходимо да приложи финансова обосновка към доклада, дори не е ясно колко точно на брой са спирките в София в момента. "Липсва икономическата обосновка, колко са очакваните приходи за Столичната община и за частните фирми за 15 години. Дали концесионерите няма да спечелят много над това, което ще дадат на общината", попита Тодор Цанев от коалиция "Сердика" пред "Сега".

Според доклада броят на спирките, които трябва да обгрижват концесионерите, е съобразен с този от 2014 г. - 2482, разделени почти поравно в 4 пакета, като всички те трябва да бъдат сменени с чисто нови. В момента обаче спирките са с 278 повече. "През последните години се направиха редица нови спирки. Те най-вероятно ще бъдат запазени, като ще бъдат сменени само там, където е необходимо", обясни Цветан Стоевски от дирекция "Обществени поръчки и концесии" в Столичната община. Той уточни, че на демонтаж ще подлежат всички спирки, които към момента са в лошо състояние, като подмяната им ще става поетапно и ще е за сметка на концесионера.

За нови спирки има типови проекти, с които концесионерът ще трябва да се съобрази. Най-евтини ще са спирките, които са само знак и кошче. Този тип е предвиден за крайните зони на града. Вторият вид освен знак и кошче включва навес и електронна касета, а третият вид - и будка. Третият тип ще бъде разпространен основно в централните части на София. При предишни дебати по темата имаше съмнение, че това обслужва интересите на Делян Пеевски и свързаната с него "Лафка".

ГЛЕДНА ТОЧКА

"Не е добре да фиксираме 15 години. През това време може да се появят нови и да се премахнат други спирки заради метрото. Голямата драма на градския транспорт е, че наземният транспорт се измества от метрото. Аз съм "за" удвояване на наземния транспорт, ако имаме средства за това", коментира Прошко Прошков от ДБГ, който даде рамо на ГЕРБ за увеличаване цената на билетчето.

✓ Тонове храна за бежанци са поръчани само за 13 дни

Тонове храна с изтекъл срок на годност, която Държавната агенция за бежанците (ДАБ) изхвърля, са доставени в изключително кратки срокове, защото такава е била обществената поръчка, показва справка на "Сега". Незнайно защо през декември е поръчана храна за 5 хил. души (още тогава центровете за бежанци бяха празни) за над 800 000 лв. Двете фирми, с които са сключени договори, са имали изумителен срок за изпълнение - при едната е бил 13 дни, а при другата 12 дни. Така точно преди Коледа ДАБ се е сдобила с тонове малотрайна храна. Хляб и млечни изделия, меса, пилета, риба, плодове, зеленчуци и арабски питки са доставени за норматив. Не е ясно каква част от тях са все още годни. Годността на сиренето например е до юни. Става дума за над 3 т.

Абсолютно необяснимо е защо агенцията е дала толкова кратък срок за изпълнение на поръчките, като се има предвид, че сметките са за година напред. Предишният шеф на ДАБ Никола Казаков бе сменен заради същата обществена поръчка. Тя е обявена на 2 декември, след като предишната поръчка е отменена от КЗК, а решението е потвърдено от съда. В опит да се справи със ситуацията ДАБ се договори, без да обяви търг, с две фирми за снабдяване с храна на центровете в София, Харманли, Пъстрогор и с. Баня.

МВР също обяви поръчка за храна, но този път за собствените си центрове. То ще похарчи 4.1 млн. лв. за двугодишни доставки на хранителни продукти за централите на дирекция "Миграция" в София, Елхово и Любимец. Формално има оправдание за двете гигантски поръчки, тъй като става дума за отделни структури, които поддържат различни центрове. Парадоксът е, че на практика става дума за едни и същи хора, които ще ядат храната. При залавянето си чужденците първо биват регистрирани в МВР, а след това се изпращат в ДАБ. Повечето от тях обаче междувременно бягат през границата. Все пак МВР има по-сериозно оправдание да купува храна - неговите центрове са 50% пълни, докато тези на агенцията - едва 16%.

ПЛАНОВЕ

Старото ръководство на ДАБ твърдеше, че през тази година ще има нужда от близо 8 млн. лв., за да изхрани чужденците. Не е ясно дали тези планове са коригирани.

✓ Кунева се отказва от интегралните колежи на Танев

Интегралните колежи, лансирани от бившия просветен министър Тодор Танев, които трябваше да приемат ученици още след 10-и клас, ще останат само на хартия. Наследничката му Меглена Кунева няма намерение да създава подобен тип нови структури. Това става ясно от неин отговор на парламентарен въпрос на червените депутати Светла Бъчварова и Мариана Бояджиева.

Според проф. Танев връзката между средното и висшето образование можеше да се заздравя чрез създаването на интегралните колежи. Намерението му беше те да приемат ученици още след 10-и клас за тригодишно обучение. Първата година трябваше да бъде общообразователна, а следващите две да водят до придобиване на степен "майстор". Целта бе младежите да получат професионална квалификация по-рано и така да се отговори на нуждата на бизнеса от ръководни кадри и специалисти в производството. До края на мандата си обаче той не успя да представи промените в закона за професионалното образование, които щяха да регламентират новия тип колежи.

В отговора си министър Кунева обяснява, че Танев е сформирал работна група за изготвянето на законопроект за промени през ноември м.г., който бил представен пред новия екип на 15 март т.г. "Установено беше, че законопроектът поставя редица въпроси, на които не се дава отговор", коментира Кунева. Същевременно точно заради професионалното образование бившият министър стана съветник на премиера Бойко Борисов.

✓ Такситата крият от бюджета по 100 млн. лева годишно

През 2013 г. целият бранш платил 82 000 лева данък "печалба"

Таксиметровият бранш укрива годишно близо 100 млн. лв. данъци и осигуровки. Укритото е близо 10 пъти повече от внесеното в хазната. За 2015 година сумата, платена от този сектор, е била 9.6 млн. лв.

Това става ясно от писмен отговор на финансовото министерство до депутата от Реформаторския блок Гроздан Караджов, който поиска данни за оборотите и платените задължения на такситата.

Направеният от МФ анализ на риска показва, че укриването на данъци и осигуровки е масово разпространено в тази гилдия. По оценки на НАП едва 11% от таксиметровите услуги са на светло - с редовно отчетани обороти и коректно плащани вноски в бюджета. Останалите 89% остават в сивия сектор, които избягват отчетността, не внасят ДДС, крият корпоративен данък. Анализите на НАП показват, че 94% от таксиметровите шофьори се изкушават да заобикалят хазната.

Според източници на "Сега" общата щета от тези практики на година възлиза на около 100 млн. лв. А постъпленията, които работещите на светло такси фирми и водачи внасят, са многократно по-ниски - за миналата година са едва 9.6 млн. лв. От тази сума 6.3 млн. лева са осигурителни вноски, 3.2 млн. е платеният ДДС, а внесените корпоративен данък е направо символичен - 225.5 хиляди лв. Това означава, че целият таксиметров бранш е "признал" едва за 2.25 млн. лв. печалба за миналата година.

Любопитни в справката са данните за 2013 година. Тогава цялата армия от жълти коли в България е внесла само 82 хиляди лева данък печалба. При осигуровките и ДДС срив не се наблюдава - внесени са съответно 6.7 млн. лв. осигуровки и 2.1 млн. лв. ДДС. За периода 2011-2015 г. постъпленията в хазната от таксиметровия бранш са били най-високи през 2014 г. - 10 млн. лв.

Заради огромното криене на данъци периодично се променят правилата за облагане на бранша. Последният "ремонт" бе преди дни, когато парламентът даде възможност на шофьорите от 2017 г. да плащат алтернативен, патентен данък, като всяка община трябва да реши какъв да е размерът на налога на нейна територия, като се вмести в диапазона от 400 до 1000 лв.

Друга новост е, че кметовете ще могат да отказват да издават разрешителни за таксиметрова дейност при неплатени данъци и осигуровки. Отказ ще може да се прави както при неплатени задължения от страна на превозвачите, така и при неплатени данъци и осигуровки от водачи, извършващи превози от името на съответната фирма, но за своя сметка. Очаква се новите мерки да доведат до изсветляване и да повишат приходите от облагане на таксиметровите превози.

Монитор

✓ Цацаров пита ВКС за условните присъди на шофьори

Кога пиан, ранил или убил човек на пътя, не може да бъде осъден условно? Това е един от въпросите, които главният прокурор Сотир Цацаров поставя пред Наказателната колегия на Върховния касационен съд (ВКС) и настоява да получи еднозначен отговор в тълкувателно решение.

Искането на обвинител № 1 беше внесено вчера и засяга три групи въпроси, свързани с престъпленията на пътя, които се решават противоречиво от съдилищата. Първото питане на Цацаров е свързано с различни пиръди по дела срещу пиани или дрогирани шофьори, причинили смърт или тежки контузии на пътя. Казусите засягат и случаи на убийство на пешеходна пътека или такива, при които шофьорът е духнал след катастрофата. Цацаров настоява върховните съдии да определят дали в тези случаи високата концентрация на алкохол в кръвта на водача се води "особено тежък" случаи и съответно дали трябва да води до по-сурови присъди.

Другият въпрос на Цацаров до ВКС е свързан с делото за смъртта на Лора Казанлиева от Варна, която беше прегазена от моторист на пешеходна пътека. В края на март ВКС намали наказанието на моториста Диян Станчев на 2 години затвор, но това, което предизвика гневни реакции на близките на загиналото момиче, беше решението на мнозинството от състава на съда, че Лора Казанлиева е съпричинила инцидента, като не е преценила скоростта на моториста. Затова Цацаров настоява върховните съдии да решат дали поведението на пострадалия трябва да се пешеходец взима предвид при определяне на присъдата на виновния водач.

Делото за инцидента, при който гръцкият студент Христос Боскос блъсна на спирка в Пловдив 15-годишната Катерина Матеева и тя беше тежко ранена, е поводът прокурорите са разровят в практиката по друг въпрос, свързан с престъпленията на пътя. Делото срещу Боскос завърши с освобождаване от наказателна отговорност на подсъдимите. Главният прокурор обаче поиска възобновяването му от ВКС, защото подсъдимите не са възстановили причинените от престъплението имуществени вреди на пострадалата за 12 569,11 лв., което е задължителна предпоставка за освобождаването им от наказателна отговорност. Това е третият въпрос, който обвинител № 1 поставя на ВКС.

✓ Само 20 на сто от завършващите туризъм работят по специалността

Едва 20 % от всички, които завършват висше образование със специалност „Туризъм“ работят в тази сфера. Вишистите в туризма са с най-ниската реализация от всички браншове. Данните съобща вчера в Бургас министърът на образованието Меглена Кунева. Според нея има разминаване между най-желаните специалности от студентите и тези, които се реално търсят на пазара. За да се преодолеят разликите в търсене и предлагане, още следващия месец просветното министерство започва серия от срещи с бизнеса. Крайната цел е да се засекаат изискванията на бранша с професионалното образование. Туризмът не е в списъка на приоритетните професионални направления, въпреки че страната ни е туристическа дестинация, каза министър Кунева. Тя посочи, че в момента пазарът на труда търси IT – специалисти, инженери и педагози. „Има една категория специалности, които са т.нар. защитени специалности и те са редки. Те нямат всяка година търсене и не всяка година се нуждаем толкова от тях, но не можем да закрием катедрите, защото няма да можем след това да възстановим научния потенциал“, обясни образователният министър и даде за пример арабистиката, която в момента е актуална с оглед международната обстановка.

Меглена Кунева подкрепи идеята да се премахне втората смяна от училищата. "Трябва хигиена на учене. Има училища, в които по 3000 души учат в една сграда. Трябва да се направи план общинските училища, в които има струпване на деца да се справят с този въпрос. В момента има деца, които започват училище в 7 часа сутрин, а други приключват в 7 вечерта. Това натоварване не е нормално", заяви вицепремиерът.

Идеята е с въвеждането на едносменен режим в училищата, в които е най-натоварено, децата да се преместят в други сгради.

Кунева заяви, че предстоят промени в образованието в пети клас, свързани с предметите история и география. Ще бъде въведено изучаването на Световна история, а по география, ще се изучават още два континента в програмата.

Меглена Кунева коментира и нашумелия казус със забрадките в училищата.

"Аз се отнасям с голямо уважение към религията на всеки, но училището не е мястото, в което трябва тя да се демонстрира. Образованието в България е светско и в училище не се допускат символи, с които се демонстрира принадлежността към която и да религия. Представете си, какво би станало, ако учителят реши да демонстрира по този начин религиозната си принадлежност", категорична бе Кунева.

Според нея това различие във външния вид между децата, не прави добра услуга и на самото дете. „Нека се придържаме към тези правила, които действат в момента и са ни служили десетилетия наред“, допълни вицепремиерът.

2700 родители ще бъдат ангажирани за наблюдението на държавните зрелостни изпити на 18 май. Целта е да се затегне максимално контрола върху матурите и да не се допусне преписване. „Много лош сигнал е млад човек да започне старта си в живота с преписване. Не преписвайте, това не е начин за успех“, призова учениците Кунева. Тя подчерта, че усилията на министерството ще бъдат концентрирани в посока да не се допусне изтичане на предварителна информация за темите на матурата.

По-рано Министър Кунева откри новия информационен център към Лабораторията за математична химия на Университета "Проф. д-р Асен Златаров".

В България има изключително светли умове. Надявам се през управлението на оперативната програма "Наука и образование за интелигентен растеж" да направим така, че те и науката в България да бъде "логото", "марката" на страната ни навън и когато се каже България хората да мислят за гениални математици, заяви вицепремиерът и министър на образованието и науката Меглена Кунева.

✓ През септември ясно ще видим ли газ от Черно море

Дупчат 4 километра под морското дъно

През септември ще е ясно дали ще видим български газ от Черно море. Четири месеца ще отнеме на дрилинг кораба Noble Globetrotter II, който днес официално ще бъде посрещнат в Бургас, да пробие морското дъно.

След посрещането му на бургаското пристанище Noble Globetrotter II ще се отправи към блок „Хан Аспарух“, който се намира на около 80 километра навътре в морето от варненския бряг. След като се позиционира там, сондажният кораб ще започне да дупчи морското дъно

като се очаква това да се случи в началото на май. Дълбочината на сондажа ще е 5600 метра, като 3600 метра от тях ще са под морското дъно.

Проучването се извършва от консорциум между френската „Тотал“ (40%), австрийската ОМВ (30%) и испанската „Репосол“ (30%), които спечелиха конкурса за търсенето и проучването на нефт и газ. Инвестиционната програма на консорциума е за 260 млн. долара и предвижда да бъдат направени още два сондажа.

Блок "Хан Аспарух" се разполага на площ 14 220 кв. км. Съвсем близо до него се намира румънският блок "Нептун", в който беше открито находище със запаси от около 84 милиарда куб. метра газ. Затова надеждите са, че българският блок също крие големи залежи. Преди две години, когато завършиха 2D и 3D сеизмичните проучвания на блока, говорител на австрийската компания прогнозира, че в блока може да има залежи от 100 млрд. куб. метра.

Със сондажите е натоварена френската „Тотал“. Те трябваше да стартират през 2015 г., но ниските цени на петрола отложиха началото на сондажа. Разрешителното на консорциум за търсене и проучване за нефт и газ изтича през 2017 г. Дори да бъдат доказани залежи в блока, до търговската му експлоатация ще мине доста време, като понякога това отнема и 10 години.

Ако в блока бъдат открити залежи, каквито са надеждите, страната може да се захранва с 35% по-евтино синьо гориво

По неофициална информация с толкова по-ниска е цената на местния добив и в момента, но добивът от тях почти е приключил.

Междувременно от Министерството на енергетиката съобщи, че енергийният министър Теменужка Петкова ще участва на посрещането на сондажния кораб. На събитието ще присъства и министърът на околната среда и водите Ивелина Василева, зам.-министърът на енергетиката Жечо Станков, депутати, представители на местната власт и на бизнеса. За участие са поканени и министър-председателят Бойко Борисов, както и вицепремиерът по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев.

✓ Валентин Николов, зам.-председател на енергийната комисия в НС: Не очаквам поскъпване на тока от 1 юли

Законовите промени за свободния пазар на електроенергия трябва да са в сила от юли. БЕХ може да се превърне в оперативен холдинг.

ВИЗИТКА:

Роден е през 1971 г. В Габрово

Завършва Техническият университет в София като магистър в областта на машиностроенето и двигателите с вътрешно горене След това придобива магистърска степен по финансов мениджмънт в СА "Димитър Ценов" – гр. Свищов

Специализирал е политически мениджмънт в Летния университет в Страсбург и в Нов български университет Притежава диплома за вътрешен одитор от MOODY International.

Бил е член на надзора на НЗОК, председател на борда на БЕХ и шеф на АЕЦ "Козлодуй"

- Г-н Николов, какви законови промени трябва да бъдат направени, за да може пълната либерализация на пазара на електричество за битовите потребители да тръгне на практика, и кога ще се случат?

- Принципно, след като Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) одобри товарите профили на ЕРП-тата (типични модели на потребление на електрическата енергия – бел.авт.) и издаде инструкцията за смяна на доставчика на ток, либерализацията може да започне и сега. По-добрият вариант, преди да започне масовото излизане на битовите клиенти на свободния пазар, е да е да е ясен точният модел, по който ще се либерализира българският електроенергиен пазар. Знаете, че Световната банка ни съветва по този модел и очакваме в края на месеца да имаме яснота за неговия окончателен вид. След това ще предприемем необходимите законови промени, с които да бъде въведен избраният модел. Според мен ще започнем с промяната на законодателството през юни, като очаквам през юли измененията да са влезли в сила.

- В този модел ще отпадне ли ролята на НЕК като единствен купувач?

- Да, предвижда се това да се случи.

- Има ли решение по въпроса кой тогава ще закупува скъпия ток и откъде ще идват парите за целта?

- Миналата година създадохме фонд "Сигурност на електроенергийната система". В момента той изравнява дефицитите, които се получават в НЕК, от задължението да купува електричеството, за която се плащат преференциални цени – ВЕИ, американските централи, топлофикациите. Промените, които ще направим, ще са такива, че ще позволят на този фонд да обира луфтовете между пазарната цена и преференциалните тарифи. Това са т.нар. договори за разлика, чието използване се препоръчва и от Световната банка.

По отношение на американските централи все още стои отворен въпросът за това дали има непозволена държавна помощ. През 2013 г. ДКЕВР поиска становище от ЕК по въпроса, което очакваме да видим в най-скоро време. Имаме индикации, че е налице някаква държавна помощ. Въпросът е в какъв точно размер, като това ще бъде определено на по-късен етап, включително чрез преговори със самите централи.

- Същност тогава регулаторът сезира ЕК и по отношение на преференциалните цени на ВЕИ централите. По този казус какви са сигналите от Брюксел?

- ВЕИ централите са на специален режим. Съгласно европейска директива от 2009 г. държавите членки трябваше да стимулират развитието на сектора. България изпълни своя ангажимент. Затова по това писмо на регулатора нямаме индикации, че има непозволена държавна помощ.

- Откъде все пак ще се пълни този фонд, за да се плаща цялото производство по преференциални тарифи? Каква е идеята?

- Сега той се пълни основно от 5-те процента върху приходите от продажбите на електрическите централи. Влизат и част от приходите от търговията с въглеродните квоти. Напомням, че според европейската директива тези средства могат да се използват само за компенсиране на високите цени на ВЕИ централите, а не могат например да отиват за американските централи. Третият източник, който ще попълва този фонд, е от цената задължения към обществото. Сега тези приходи постъпват в НЕК. След либерализацията НЕК няма да е единствен купувач, а ще остане само доставчик от последна инстанция. Трябва да имаме предвид, че Световната банка препоръчва планово преминаване към изцяло свободен пазар. За известно време ще действат паралелно и регулирания и свободния пазар. В този смисъл НЕК ще престане да бъде единствен купувач, когато регулираният пазар спре да съществува.

- Лансират се идеи НЕК да остане единственият доставчик от последна инстанция, към който да се връщат хората, останали недоволни от свободния пазар. Вие споделяте ли ги?

- Да, има такава идея, но в този случай НЕК ще трябва да започне да оперира на ниско и на средно напрежение. Това означава, че трябва да има промяна в структурата на компанията, за да може да обслужва битови клиенти. Нека все пак да видим какво Министерството на енергетиката ще внесе като модел за либерализацията.

- Говорим за бъдещето на НЕК, но все повече хора се съмняват в него, особено на фона на информацията, че компанията е осъдена на сериозна сума по арбитражното дело за АЕЦ "Белене". Споменават се 600-750 млн. евро. Отговарят ли на истината тези информации?

- Нямам информация, която мога да споделя. По отношение на опасенията за съществуването на НЕК, мога да ви уверя, че тя ще продължи да съществува. НЕК има много активи – големи векове, язовирни стени, ПАВЕЦ. Затова смятам, че НЕК не просто ще остане, но и че има голям шанс да стане основен играч на пазара на електрическа енергия и да работи на чисто пазарен принцип.

- Ако все пак НЕК бъде осъдена за такива големи суми, откъде ще извади пари, за да ги плати?

- Българският енергиен холдинг (БЕХ) затова е създаден. Той е финансов холдинг, който трябва изравнява дисбалансите в енергетиката и той прави точно това. БЕХ влиза в тази си функция, когато заради грешки на регулатора, поради грешки на решения на правителството нещата в системата на вървяха добре. Сега, когато се либерализира пазарът,

БЕХ съвсем спокойно може да се превърне в оперативен холдинг. Може да се реализира и друга идея – 20% от него да се пуснат на фондовата борса. По този начин ще има голяма прозрачност. Всичко е въпрос на концепция.

- Какво се крие зад идеята БЕХ да се превърне в оперативен холдинг?

- Голяма част от дейности в дружествата под шапката на БЕХ могат да бъдат изнесени в самия холдинг, като по този начин ще се намалят голяма част от разходите. АЕЦ “Козлодуй” например има 40 счетоводители, ТЕЦ “Марица-изток 2” има 30. Защо те да не се обединят и счетоводството да се изнесе в БЕХ и да се води от много по-малко на брой хора?

- На каква фаза са тези идеи?

- Все още са само идеи, които се обсъждат на експертно ниво. Според мен първо трябва да се случи тази оптимизация и след това може да се пристъпи към листване на дялове на борсата.

- Електроразпределителните дружествата пак поискаха скок на цените си от 1 юли, някои от тях дори с 20%. Според вас оправдани ли са тези искания на фона на срива на цените на енергията в цяла Европа?

- Енергодружествата искат завишаване на цените на мрежовите услуги, не на цената на самата енергия. От друга страна, инвестициите, които трябва да се направят в мрежата от ЕРП-тата, трябва да се оценят от независимия регулатор. Ние също питахме председателя на КЕВР Иван Иванов и той каза, че за комисията ще е водеща социалната цена, която ще платят хората. Така че на база на тази позиция на регулатора очаквам, че няма да има поскъпване на тока. Но в крайна сметка решението е на регулатора.

- Кога ще заложите в закона санкции за топлофикациите, които не са монтирали уреди, за да е ясно точно колко скъп ток произвеждат?

- Санкциите могат да бъдат уредени от КЕВР. Освен това Министерството на енергетиката може да заложи в поднормативните си законови актове каквито санкции пожелае. Не мисля, че Народното събрание трябва да прави всичко. Скоро имахме среща с всички топлофикации, те обясниха, че проблемът с монтирането на такива уреди е технически. Оказва се, че е трудно намирането и сертифицирането на такива уреди. Трябва да се има предвид, че КЕВР започна да издава сертификатите за високоефективното производство месечно, а не както беше преди - годишно. Тоест топлофикациите много трудно вече могат да насочват топлинна енергия в различните месеци. Тоест да произвеждат ток и топлоенергия при положение, че не е необходима толкова топлинна енергия.

- Ще видим ли скоро окончателния доклад от временната комисия за състоянието на енергетиката?

- Окончателният доклад е готов и очаквам скоро да бъде представен.

- Какви са изводите от него?

- Тази комисия нямаше за цел да разследва и да посочва виновници. В доклада има констатации и препоръки. Той доста добре показва причините, които са довели до състоянието на енергетиката. Сега състоянието е много по-добро, но знаете, че имаше критични моменти. Няколко са основните идентифицирани причини – ВЕИ бумът. Знаете, че ние сме изпълнили целта си от 16% дял на възобновяемата енергия, а можеше да постигнем този процент през 2016-2018 г., когато цените вече са много по-ниски.

- Миналата седмица вие също участвахте в откриването на модернизираната компресорна станция “Странджа”, която изнася транзита на газа към Турция. Какво става обаче с идеята за интерконектора с южната ни съседка? Ще имаме ли изобщо такава газова връзка?

- Допреди обтягането на отношенията между Турция и Русия нещата с този проект не вървяха добре. А той е много важен за нас, тъй като той заедно с гръцкия интерконектор ще направят реалната диверсификация на източниците и маршрутите на газа. Сега мисля, че нещата тръгват доста добре и успешно. Разбира се, и преди това той щеше да се реализира, но по него нямаше да минава газ, а да се ползва само във форсмажорни обстоятелства.

- Като бивш шеф на АЕЦ “Козлодуй” вие трябва да знаете дали удължаването на живота на двата реактора върви по план. Спекулациите по темата, че няма да се справим в срок по една или друга причина, продължават.

- Категорично всичко върви по план, даже за 5-и блок се движим предсрочно.

- Темата със 7-и блок на АЕЦ “Козлодуй” изглеждаше поприключена допреди няколко дни, когато енергийният министър съобщи, че има китайски кандидат инвеститор за новата мощност. Знаете ли кой е този инвеститор и какво предлага?

- Темата със 7-и блок не е приключена. Има новосформирана работна група, нов ценови модел, който не ангажира държавата и дава шанс на 7-и блок да се случи. Това е всичко, което мога да коментирам на този етап.

[Инвестор.бг](#)

✓ Плевнелиев: Енергийният съюз задълбочава политическата интеграция в ЕС

Добрата свързаност на енергийните пазари помага за намаляването на монопола и зависимостта от един доставчик, коментира президентът

Енергийният съюз на ЕС е не само концепция за общата енергийна политика, но и мощен инструмент за задълбочаване на политическата интеграция в общността и с държавите от Западните Балкани. Това коментира Росен Плевнелиев по време на срещата с полския си колега Анджей Дуда.

Двамата са обсъдили редица въпроси, сред които енергийната сигурност и диверсификация, както и изграждането на интегриран газов пазар, съобщават от Прессекретариата на Президентството.

По-добрата свързаност на енергийните и газопреносните системи е единственият начин да се преодолее монополът и зависимостта от един доставчик, отбелязаха двамата държавни глави.

Росен Плевнелиев отново е подчертал приоритета за българското правителство - изграждането на междусистемните газови връзки с Гърция, Румъния, Сърбия и Турция. Те са и част от плановете за бъдещия коридор "Юг - Север".

ЕС постигна немалко по отношение на офшорните зони, коментира още българският президент след срещата. "Новата инициатива на пет държави членки за постигане на пълна прозрачност, трябва да бъде приветствана и България сигурно ще бъде един от двигателите за нейното реализиране", коментира още той в отговор на въпрос трябва ли да бъдат закрити офшорните зони.

Плевнелиев припомни, че българското законодателство ограничава възможностите на офшорни компании да участват в икономическия живот и да изпълняват обществени поръчки. „Със своите 10% данък върху доходите и 10% данък върху печалбата България предоставя достатъчно добри възможности на частния бизнес и на предприемачите да работят честно“, подчерта още той.

България и Полша категорично подкрепят суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Украйна, стана ясно още след разговорите на двамата президенти.

И Росен Плевнелиев, и Анджей Дуда подчертаха, че само украинският народ има право да определя своето бъдеще. Българският държавен глава посочи също така, че за страната ни е от изключителна важност, правата на малцинствата в Украйна да бъдат гарантирани в съответствие с европейските стандарти.

Двамата държавни глави потвърдиха, че предстоящото възобновяване на срещите в рамките на Съвета НАТО-Русия е от важно значение за намаляване на напрежението в отношенията.

Търговско-икономическият обмен между двете държави се е удвоил за изминалите пет години и от 670 млн. евро през 2010 г. достига 1,35 млрд. евро през 2015 година, беше посочено на срещата. От статистиката на Министерството на икономиката е видно, че вносът изпреварва износа - стойността на полския внос у нас е 822,5 млн. евро, докато България изнася стоки за почти 530 млн. евро.

Водещи стоки в износа ни са медикаменти, пръти и профили от мед, както и столове и седалки. От Полша внасяме основно биодизел и смеси от биодизел, месо, както и превозни средства.

България е традиционна дестинация за полските туристи, като за изминалата година 260 хил. полски туристи са посетили българските курорти.

✓ Топлофикация София иска лиценз за търговия с електроенергия

Плановите на дружеството са да продава ток на свободния пазар от 2017 г.

Заявление за издаване на лиценз за търговия с електроенергия е подала "Топлофикация София" до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). От информация на сайта на регулатора става ясно, че искането ще бъде разгледано по време на открито заседание на 20 април.

От доклада на работната група по искането става ясно, че дружеството отговаря на изискванията в законодателството за търговец на електроенергия и има нужната техническа и материална осигуреност за сключване на сделки с електрическа енергия.

След преминаване на нужните обучения "Топлофикация София" ще има и необходимия брой квалифициран персонал, който да отговаря за договарянето на количества и цени по сделките с електроенергия, за изследване на характеристиките на енергийното потребление на големи индустриални компании, както и да изготвят графици и портфейли от договори за нуждите на конкретни клиенти.

От дружеството са изготвили бизнес план, според който се очаква ръст на продажбите и на приходите от продажби на електроенергията до 2020 година. Конкретните цифри обаче са заличени в доклада на енергийния регулатор.

Топлофикационното дружество, което произвежда и електрическа енергия по комбиниран способ, предвижда да продава ток на свободния пазар от 2017 година.

Според преценката на работната група към КЕВР при изпълнение на записаното в бизнес плана Топлофикация София ще успее да си осигури нужните финансови средства за извършване и на дейността търговия с електроенергия.